

Förväntansdokument mellan skola, elev och vårdnadshavare

Östbergsskolan

Dokumentansvarig:	Morgan Bygdell, rektor
Berörd verksamhet:	Östbergsskolan
Beslutad av rektor:	2026-08-18

Inledning

Skolan har enligt skollagen ett ansvar att främja elevernas lärande och utveckling samt erbjuda en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Vårdnadshavare har samtidigt, enligt 6 kap. 2 § föräldrabalken, ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov av omvårdnad, trygghet och en god fostran tillgodoses. Elevers lärande och utveckling är därmed ett gemensamt ansvar för skolan och vårdnadshavarna. En grundförutsättning för att detta ansvar ska kunna fullgöras är en väl fungerande samverkan mellan hem och skola.

Sedan den 1 augusti 2026 är det obligatoriskt att det på varje skola finns ett förväntansdokument (Skollagen 5 kap. 5b §). Förväntansdokumentet ska tydliggöra de förväntningar som skolan, elever och vårdnadshavare kan ha på varandra. Genom att tydliggöra roller och ansvar kan samverkan mellan skolan och vårdnadshavare främjas.

Förväntansdokumentet ska även innefatta information om innehållet i skolans aktuella skolregler samt en konsekvensplan som beskriver vilka åtgärder som kan bli aktuella om skolreglerna inte följs. Syftet med skolreglerna är att de ska bidra till ett positivt skolklimat och upprätthålla trygghet och studiero.

Skolans förväntningar på elever

Som elev förväntas du:

- följa skolans regler,
- bidra till trygghet och studiero,
- visa respekt för andra elever och vuxna,
- komma i tid och delta i undervisningen,
- ta ansvar för skolmaterial och skolmiljö,
- be om hjälp när du behöver stöd,
- berätta för en vuxen om du eller någon annan far illa,
- följa skolans rutiner för mobiltelefoner och digitala verktyg

Skolans förväntningar på vårdnadshavare

Som vårdnadshavare förväntas du:

- stödja ditt barn i att följa skolans regler,
- ansvara för ditt barn enligt 6 kapitlet föräldrabalken,
- bidra till ett respektfullt samarbete med skolan,
- ta del av information från skolan,
- meddela frånvaro enligt skolans rutiner,
- delta i möten när skolan kallar,
- kontakta skolan vid oro eller frågor,
- stödja ditt barn i att komma i tid, vara utvilad och förberedd,
- bidra till att lösa konflikter på ett konstruktivt sätt.

Skolans åtaganden

Skolan åtar sig att:

- arbeta för trygghet, studiero och lärande,
- bemöta elever och vårdnadshavare respektfullt,
- agera när skolregler inte följs,
- följa upp händelser som påverkar trygghet eller studiero,
- utreda och åtgärda kränkningar,
- ge stöd till elever som behöver det,
- informera vårdnadshavare vid behov,
- fatta beslut på ett rättssäkert och proportionerligt sätt.

Skolans gemensamma regler

För att öka trivseln och för att skapa en trygg arbetsmiljö finns det ordningsregler på skolan.

Dessa regler förankras och följs upp i samarbete med elevrådet och vid föräldramöten för att på så sätt ge elever och vårdnadshavare delaktighet i verksamheten. En självklar regel är att alla, såväl elever som personal, behandlar varandra med respekt, att vi har ett trevligt bemötande och att vi skapar trivsel tillsammans. Ansvar, hänsyn, glädje och omtanke ska prägla samvaron och arbetet i skolan. Alla vid skolan skall vara aktiva när det gäller att utveckla arbetsmiljön och ett gott, öppet och förtroendeskapande samarbetsklimat. Det innebär också att vi hälsar på varandra och använder ett vårdat språk utan svordomar och otrevliga uttryck.

MAT OCH DRYCK Det är inte tillåtet med energidryck på skolan. Det är tillåtet med mat, godis och dryck på lektionen om lärare godkänt detta (ex vid klassfika).

NÄRVARO Vi är i tid till lektionen och har rätt material med oss för undervisningen, till exempel böcker, chromebook, ombyte till idrott etc.

MOBILFRI SKOLA Mobiltelefoner samlas alltid in vid första lektionslektionsstart och hörlurar tas av/ur. Mobilerna lämnas tillbaka vid skoldagens slut alternativt när elev går hem från fritids. Rektor kan besluta om vissa undantag.

DATORER Datorn ska vara laddad och locket stängt vid lektionsstart. Datorn ska användas som arbetsverktyg under lektionstid.

SKOLMILJÖ Vi tar ansvar för vår miljö både ute och inne. Vi är rädda om skolans, våra egna och andras saker.

RASTER Under skoldagen stannar eleverna på skolans område.

KRÄNKANDE BEHANDLING Skolan accepterar INTE att elever eller personal utsätts för våld, hot om våld, förtryck, mobbning eller annan kränkande behandling.

STUDIOERO Enligt skollagen ska klassrummet ha en lugn och trygg arbetsmiljö för såväl elever som personal. Det finns också särskilda trivselregler i vissa klassrum och på skolgården.

ALLERGIHÄNSYN Det råder förbud mot stark parfym och att ta med nötter, jordnötter och mandlar samt produkter med dessa i.

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Allmänna befogenheter för personalen

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Enligt de förutsättningar som anges i 7-23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, nekat tillträde till skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål, om åtgärden står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Tillsägelse och utvisning

Enligt skollagen kan en elev som stör undervisningen eller på annat vis uppträder olämpligt, avvisas från undervisningslokalen under resterande tid av pågående lektion. Detta om förbättring inte sker efter tillsägelse. Om läraren eller handledaren inte är närvarande i undervisningslokalen får annan personal visa ut en elev från lokalen under motsvarande förutsättningar. I sådana fall ska läraren eller handledaren underrättas i efterhand. Utvisningen dokumenteras i IST och meddelas till hemmet.

Mobilfri skola

Mobiltelefon och annan elektronisk kommunikationsutrustning

- Personal får omhänderta mobiltelefoner som inte lämnats in vid skoldagens start (eller annan elektronisk kommunikationsutrustning) (ex smartklockor och datorer) för att förebygga störningar i undervisningen.
- Personal får omhänderta sådan utrustning även för att förebygga kränkande fotografering eller filmning av någon som inför eller efter en idrottslektion befinner sig i ett omklädningsrum, en dusch eller ett annat liknande utrymme.
- Personal får även i andra liknande situationer eller om det finns särskilda skäl omhänderta mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning för att förebygga kränkande fotografering eller filmning.

Rektorn eller en lärare får göra undantag från ett beslut som avses i första stycket för sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning eller för en enskild elev om det finns särskilda skäl.

Genomsökande av väskor, skåp samt omhändertagande av föremål

Väskor och andra föremål som elever har med sig till skolan eller till en skolaktivitet utanför skolan får undersökas om det är befogat för att begränsa risken för ordningsstörningar, kränkningar eller brott eller för att upprätthålla säkerheten. En sådan undersökning får endast utföras om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Personal får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen, kränkande för elever eller personal eller som kan utgöra en fara för säkerheten i utbildningen.

Ett föremål som har omhändertagits enligt ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som stör eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet. Omhändertagandet ska dokumenteras. Skolan har som policy att mobiltelefoner räknas som så pass störande att dessa återlämnas först då vårdnadshavare har informerats.

Om ett föremål som har omhändertagits kan antas bli förverkat enligt 36 kap. 2 och 3 §§ brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64), 5 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 5 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, 9 kap. 5 § vapenlagen (1996:67) eller 5 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till Polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats, dvs när polisen har fattat beslut.

Kvarsittning

Läraren kan låta eleven under uppsikt stanna i skolan högst en timme före eller efter skoldagens slut.

Konsekvenser

Enligt skollagen kan den som bryter mot gällande regler komma att bli föremål för åtgärder utifrån den specifika händelsen. Om en elev har begått en mindre förseelse eller uppträtt olämpligt, ska läraren på lämpligt sätt uppmäna eleven att ändra sitt uppförande och vid behov ta kontakt med vårdnadshavare och rektor. Om eleven inte bättrar sig, ska rektor *utreda* orsaken till beteendet. Samråd ska ske med

vårdnadshavaren vid behov. Efter en utredning får rektor besluta om vilka av följande åtgärder som är lämpliga i proportion till förseelsen:

- Skriftlig varning
- Tillfällig omplacering
- Tillfällig placering utanför den egna skolenheten
- Nekat tillträde till skolenheten
- Avstängning
- Placering utan tidsbegränsning vid annan skolenhet

Anmälan till socialtjänst och polisanmälan

I vissa fall kan det bli aktuellt med anmälan till socialtjänst enligt skolans anmälningsskyldighet samt polisanmälan. Om det kan misstänkas att ett brott har begåtts av någon som är elev ska rektorn anmäla brottet till Polismyndigheten om inte övervägande skäl talar emot det. Detta gäller om brottet har begåtts i samband med verksamheten.

Skadestånd

Om en elev förstör lös eller fast egendom kan denna komma att bli ersättningsskyldig, t ex för borttappade böcker, datorer, sönderslagna glsrutor, m.m.

Tillträde till skolan

Skolan eller skolgården är ingen allmän plats och endast de som är behöriga får vistas där, dvs personal och elever. Elever från andra skolor får inte vistas på skolan.

Konsekvensplan vid överträdelse av skolreglerna

När skolregler inte följs agerar skolan stegvis.

1. **Påminnelse och tillsägelse**
Eleven får veta vilken regel som gäller och ges möjlighet att ändra beteende.
2. **Samtal och uppföljning**
Personal samtar med eleven om händelsen och vad som behöver förändras.
3. **Kontakt med vårdnadshavare**
Vårdnadshavare informeras och involveras vid behov.
4. **Dokumentation och handlingsplan**
Vid upprepade eller allvarigare händelser dokumenteras insatser och en plan tas fram.

5. Rektorsbeslut och disciplinära åtgärder

Vid allvarliga eller återkommande regelbrott kan rektor besluta om disciplinära åtgärder enligt skollagen.

6. Akuta skyddsåtgärder

Vid hot, våld eller fara agerar skolan omedelbart för att skydda elever och personal.

Skolan gör alltid en individuell bedömning av varje händelse. Allvarliga händelser kan leda direkt till mer ingripande åtgärder, medan mindre överträdelser vanligtvis hanteras genom tillsägelse, samtal och stöd.

Förankring, upprätthållande och uppföljning

Enligt skollagen ansvarar rektor för att det på skolenheten finns gemensamma rutiner och förhållningssätt för arbetet med att upprätthålla skolreglerna. Skolreglerna och hur de efterlevs ska regelbundet följas upp.

Rutiner för förankring och upprätthållande av skolregler

Skolreglerna ska vara kända av elever, personal och vårdnadshavare.

Vid läsårsstart

Skolan ska:

- gå igenom skolreglerna med all personal,
- gå igenom skolreglerna i varje klass,
- informera vårdnadshavare via IST
- presentera regler och konsekvensplan vid föräldramöten,
- säkerställa att nya elever och vårdnadshavare får information.

Löpande under året

- Skolan ska:
- återkomma till reglerna vid behov,
- följa upp trygghet och studiero i klassråd/elevråd,
- analysera incidenter och mönster,
- justera förebyggande insatser utifrån behov.

Vid revidering

Skolreglerna ska följas upp minst en gång per läsår. Elever, personal och vårdnadshavare ska ges möjlighet att lämna synpunkter inför revidering.